

У червні 2018 року споживча інфляція суттєво сповільнилася – до 9.9% у річному вимірі (порівняно з 11.7% р/р у травні). У місячному вимірі ціни не змінилися.

Подальше зниження інфляції в річному вимірі було очікуваним. Це відбулося переважно завдяки відчутному розширенню пропозиції продуктів харчування, у тому числі сирих, внаслідок більш сприятливих погодних умов цього року і збільшення імпорту. Крім того, на темпах зростання вартості імпортованих товарів, а також цін на товари та послуги зі значною імпортною складовою у собівартості сприятливо позначилося зміцнення обмінного курсу гривні, що зокрема було зумовлено жорсткою монетарною політикою Національного банку.

Базова інфляція в червні уповільнилася – до 9.0% р/р. Втім, її показник залишається високим, що свідчить про збереження значного інфляційного тиску. Це насамперед зумовлено розширенням споживчого попиту, який підтримують високі темпи зростання реальної заробітної плати та соціальних виплат.

Так, темпи зростання вартості послуг знизилися помірно (до 14.0% р/р). Активізація споживчого попиту зумовила прискорене зростання вартості деяких послуг (наприклад, туристичних послуг, послуг ремонту тощо). Водночас, з огляду на високу базу порівняння, і надалі зменшувалися темпи зростання тарифів на утримання будинків та прибудинкових територій (до 28.7% р/р).

Крім того, зміцнення обмінного курсу гривні як до долара США, так і до кошика валют країн-партнерів відобразилося на вартості імпортованих складових витрат. У результаті знизилися темпи зростання вартості послуг закладів особистого догляду, медичних послуг, кабельного телебачення, а також цін на непродовольчі товари (до 4.1% р/р) та окремі, переважно імпортовані, продукти харчування (наприклад, каву, морепродукти тощо). До того ж це разом зі зниженням темпів зростання цін на продукти харчування позначилося на вартості послуг закладів харчування.

Уповільнення зростання цін на сировину, у тому числі через розширення вітчизняної та імпортової пропозиції, а також зниження світових цін сприяло зниженню темпів зростання цін на вироби з м'яса (до 18.0% р/р) та молочні продукти (до 13.6% р/р), крім масла вершкового, на яке зберігався високий зовнішній попит. У результаті, темпи зростання цін на продукти харчування з високим ступенем оброблення помірно знизилися (до 11.2% р/р).

Темпи зростання цін на сирі продукти харчування в червні стрімко уповільнилися (до 5.2% р/р). Найбільший

внесок у таке уповільнення мали ціни на овочі та фрукти, які знизилися порівняно з попереднім роком (відповідно на 12.9% р/р та 0.2% р/р). Зокрема, завдяки розширенню внутрішньої та імпортової пропозиції знизилися ціни на більшість овочів борщового набору (капуста, картопля, цибуля), а також овочі, вирощені з їхнього насіння (огірки, помідори). Також сприятливі погодні умови призвели до збільшення пропозиції ягід та відповідно уповільнення зростання цін на них (до 1.4% р/р), а значна імпортна пропозиція зумовила падіння цін на банани та апельсини (на 17.0% р/р та 19.4% р/р відповідно). Крім того, зниження світових цін на м'ясо сприяло уповільненню зростання цін на ці продукти в Україні (до 15.7% р/р). Темпи зростання цін на молоко також дещо знизилися (до 16.4% р/р).

Водночас вищими темпами зростали ціни на яйця (53.8% р/р), насамперед через збільшення експорту в попередні місяці, а також на моркву та буряк (61.0% та 62.0% р/р відповідно) через обмежену пропозицію в міжсезоння та спекотну погоду.

Зростання адміністративно регульованих цін залишилися майже без змін (13.2% р/р). Зокрема, прискорилося зростання вартості послуг залізничного транспорту (до 15.7% р/р) внаслідок підвищення тарифів на пасажирські перевезення з 30 травня 2018 року. Попри сповільнення, ціни на тютюнові вироби надалі зростали високими темпами (26.2% р/р). Натомість меншими темпами зростали ціни на алкогольні напої та хліб, а також тарифи на послуги водопостачання та каналізації.

Зростання цін на паливо прискорилося (до 18.1% р/р) через стрімке підвищення світових цін на нафту.

У червні 2018 року зростання індексу цін виробників прискорилося (до 18.4% р/р з 16.5% р/р у травні). У місячному вимірі промислова інфляція становила 1.1%.

У червні тривало прискорення зростання цін у добувній промисловості (до 25.0% р/р). Так, на тлі прискорення зростання світових цін збільшилися темпи зростання цін у добуванні металевих руд (29.2% р/р) та добуванні сирової нафти та природного газу (до 18.0% р/р). Відповідно ці тенденції позначилися на наступних ланках виробничого процесу. Так, зростання цін у металургії дещо прискорилося (до 18.6% р/р), а у виробництві коксу та продуктів нафтоперероблення збереглися високі темпи зростання (25.0% р/р). Крім того, незначне прискорення зростання цін на світових ринках добрив відобразилося у прискоренні зростання цін у виробництві хімічної продукції (до 8.5% р/р).

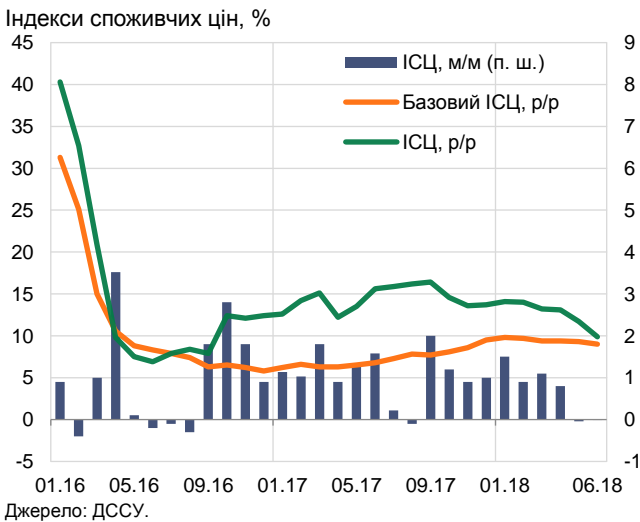
Чергове підвищення НАК "Нафтогаз" у червні тарифів на

постачання природного газу для промислових споживачів на тлі тенденцій на світових ринках енергоносіїв призвело до збільшення темпів зростання вартості постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря (до 28.1% р/р).

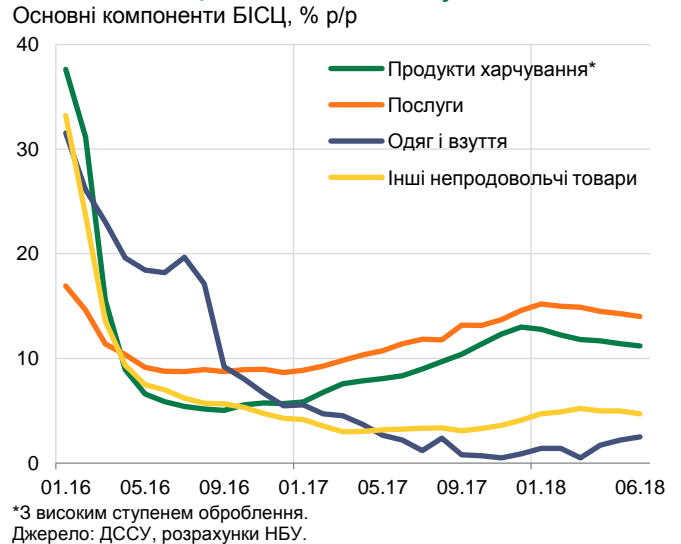
Крім того, збільшення попиту з боку інших секторів економіки, серед інших чинників, позначилося на прискоренні зростання цін у виробництві автотранспортних засобів (до 20.8% р/р).

Водночас зростання цін у виробництві харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів уповільнилося (до 9.6% р/р). Це відбулося передусім на тлі сповільнення зростання цін у виробництві м'ясних продуктів (до 13.6% р/р), що відбулося завдяки розширенню пропозиції імпортової сировини. Крім того, поглибилося падіння у виробництві цукру (до 21.8% р/р). Водночас вищими темпами зростали ціни у виробництві молочних продуктів (14.2% р/р) на тлі високого зовнішнього попиту та у виробництві напоїв (16.5% р/р).

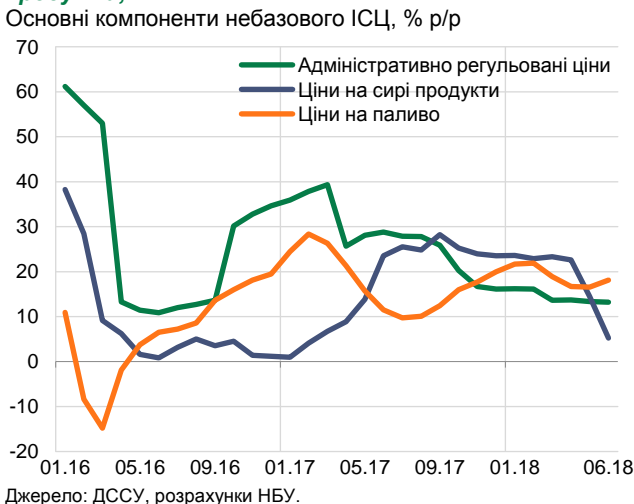
У червні 2018 року споживча та базова інфляція знизилася

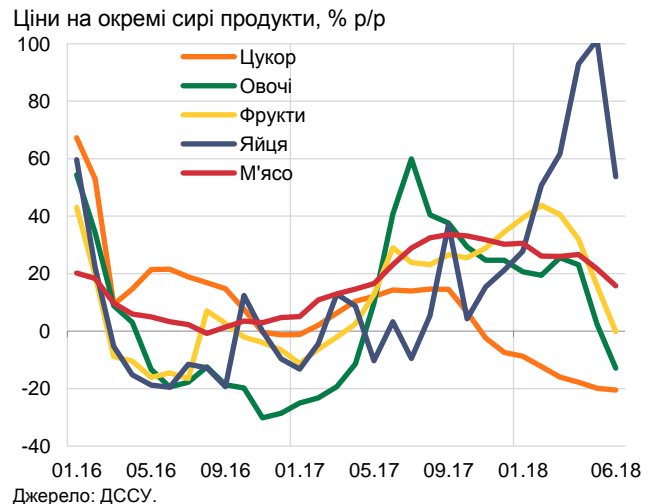
Зміцнення НЕОК гривні сприяло уповільненню зростання імпортних складових собівартості та компенсувало вплив активізації споживчого попиту

Основним чинником зниження темпів небазової інфляції стало стрімке сповільнення зростання цін на сирі продукти...

...що відбувалося завдяки розширенню пропозиції на тлі збільшення імпорту та сприятливих погодних умов

Прискорення зростання вартості залізничних перевезень стримуvalo уповільнення адміністративно регульованої інфляції

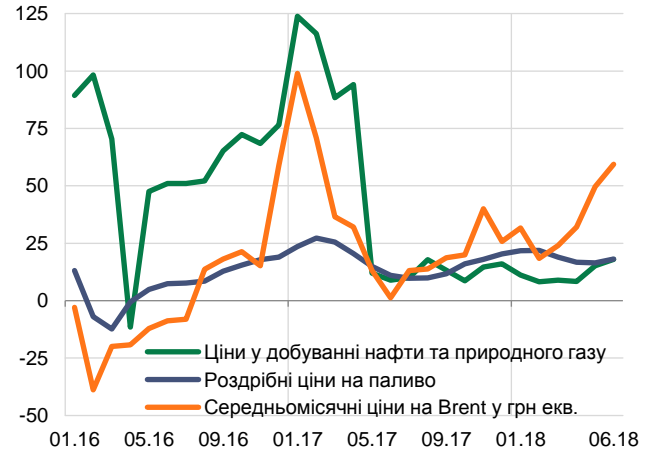
Компоненти адміністративно регульованих цін, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зростання цін на паливо прискорилося через більшу стрімке підвищення світових цін на нафту

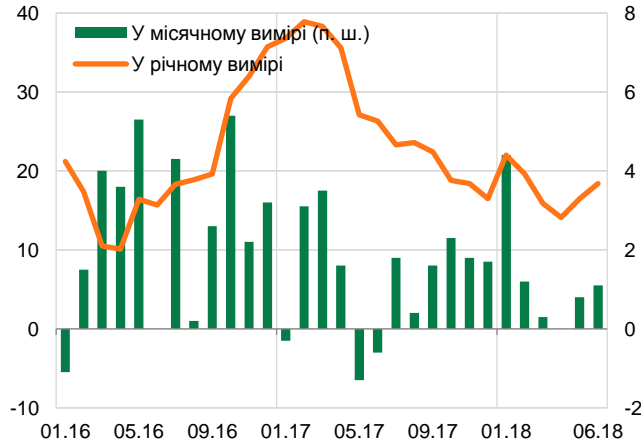
Індекс цін на паливо, %

Джерело: ДССУ.

У червні 2018 року зростання індексу цін виробників пришвидшилося...

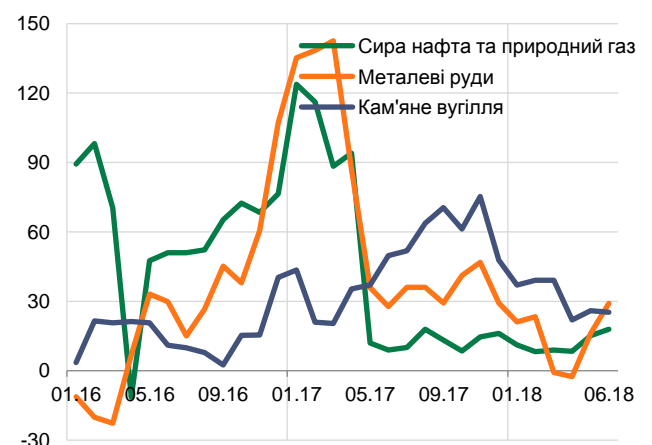
Індекс цін виробників, %

Джерело: ДССУ.

...передусім на тлі прискорення зростання цін в добувній промисловості,...

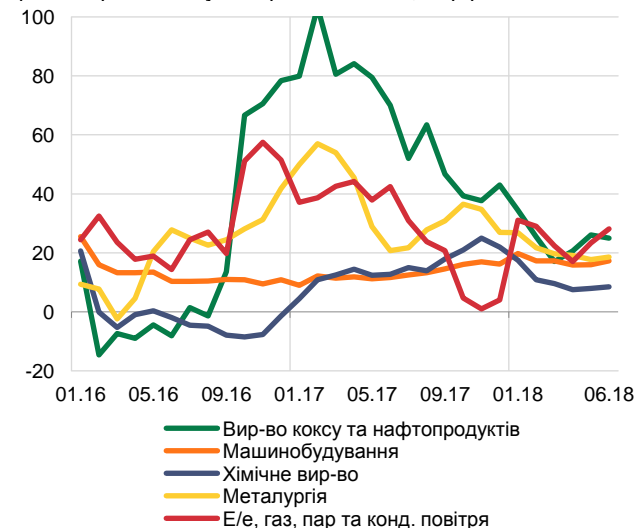
Ціни в добувній промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

... позначилося й на темпах зростання цін у переробній промисловості. Підвищення тарифів на газ для промисловості стимулювало зростання цін в енергетичному секторі

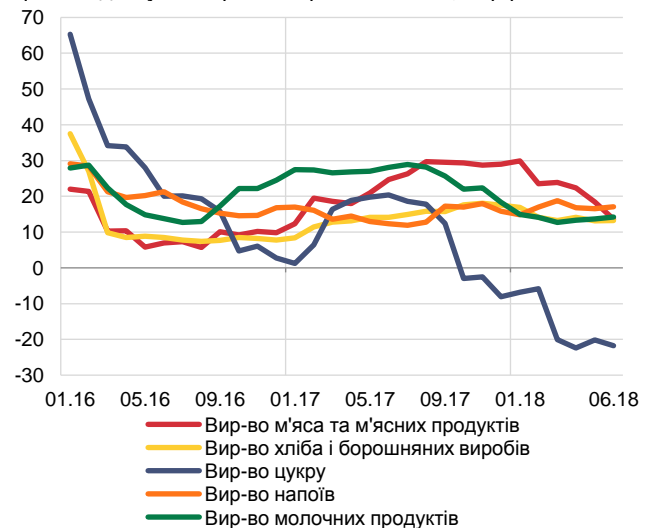
Ціни в окремих галузях промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Натомість завдяки сповільненню зростання цін у виробництві м'ясних продуктів та прискоренню падіння у виробництві цукру знизилися темпи зростання цін у харчовій промисловості

Ціни в підгалузях харчової промисловості, % р/р

Джерело: ДССУ.

Зміна цінних індексів ІСЦ та ІЦВ у 2016 – 2018 роках

	частка ІСЦ для 2018 року, %	2016 рік	2017 рік	% р/р			червень 2018 року, % м/м
				2018 рік	2018 рік	2018 рік	
Компоненти споживчого кошика (за класифікацією Національного банку України)							
Індекс споживчих цін	100.0	12.4	13.7	13.1	11.7	9.9	0.0
Базова інфляція	58.9	5.8	9.5	9.4	9.3	9.0	0.0
Небазова інфляція*	41.1	17.5	19.4	17.5	14.1	10.3	-0.1
сирі продукти	18.6	1.2	23.5	22.6	14.5	5.2	-1.5
адміністративно регульовані тарифи та ціни	18.5	34.6	16.1	13.7	13.3	13.2	1.2
паливо	4.0	19.5	20.0	16.7	16.5	18.1	0.3
Окремі компоненти споживчого кошика (за класифікацією ДССУ)							
Продукти харчування та безалкогольні напої	42.6	3.3	17.7	17.2	13.7	9.5	-0.5
Алкогільні напої, тютюнові вироби	8.3	22.5	20.7	20.5	19.4	18.3	1.6
Одяг і взуття	5.6	5.5	0.9	1.7	2.4	2.5	-2.4
Житло, вода, е/е, газ та інші види палива, у т. ч.:	6.1	47.2	10.6	5.6	4.9	4.7	0.3
утримання будинків та прибудинкових територій	0.3	11.5	47.5	41.6	37.2	28.7	2.1
водопостачання	0.2	42.1	20.2	21.4	14.9	12.1	0.1
гаряча вода	0.2	82.9	0.9	0.9	-0.2	-0.3	0.0
природний газ	1.7	42.0	1.2	1.2	0.3	0.2	0.0
центральне опалення	1.1	89.3	3.8	3.8	3.8	3.8	0.0
електроенергія	1.0	60.0	28.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Транспорт	11.8	11.4	16.7	13.6	13.7	14.6	0.6
Зв'язок	3.1	4.0	9.1	8.4	8.7	9.0	0.3
Освіта	1.5	13.7	14.9	15.3	15.2	15.3	0.5

Окремі компоненти ІЦВ

	частка ІЦВ для 2018 року, %**	2016 рік	2017 рік	% р/р			червень 2018 року, % м/м
				2018 рік	2018 рік	2018 рік	
Індекс цін виробників	100.0	35.7	16.5	14.1	16.5	18.4	1.1
Добувна промисловість і розроблення кар'єрів	14.7	85.1	30.4	8.3	18.9	25.0	1.6
Добування кам'яного вугілля	2.5	40.4	47.8	22.0	25.9	25.3	0.0
Добування сирової нафти та природного газу	5.1	76.5	16.1	8.4	15.2	18.0	0.6
Добування металевих руд	6.0	107.2	29.3	-2.6	16.1	29.2	3.1
Переробна промисловість	65.7	22.6	18.5	13.9	13.6	13.6	-0.5
Вир-во харчових продуктів, напоїв і тютюнових виробів	21.2	16.2	12.5	10.7	10.0	9.6	-0.4
Вир-во коксу та продуктів нафтоперероблення	3.9	61.7	43.0	20.6	26.1	25.0	-3.8
Вир-во хімічних речовин і хімічної продукції	2.8	-1.4	21.9	7.5	8.0	8.5	0.0
Вир-во основних фармацевтичних продуктів і фармацевтичних препаратів	1.4	8.5	11.0	11.5	11.8	12.9	1.4
Вир-во гумових і пластмасових виробів, іншої неметалевої мінеральної продукції	5.1	9.5	12.5	11.9	11.9	12.5	0.8
Металургійне вир-во, вир-во готових металевих виробів, крім виробництва машин і устаткування	18.4	41.8	26.9	19.1	17.7	18.6	-0.7
Вир-во автотранспортних засобів, причепів і напівпричепів та інших транспортних засобів	2.8	11.4	17.9	16.0	16.6	20.8	1.3
Постачання електроенергії, газу, пари та кондиційованого повітря	19.6	51.5	4.0	17.1	23.4	28.1	4.2

* Розрахунки Національного банку України на підставі даних ДССУ, уточнені дані. Сума внесків компонентів ІСЦ може відхилитися від загального ІСЦ за рахунок застосування динамічних ваг відповідно до методології ДССУ та округлення.

** Частка компонентів у ІЦВ розрахована на основі даних ДССУ щодо обсягу реалізованої промислової продукції за видами діяльності за 2017 рік.

Список скорочень:

ІСЦ – індекс споживчих цін

ІЦВ – індекс цін виробників

ДССУ – Державна служба статистики України

ЖКГ – житлово-комунальне господарство

НЕОК – номінальний ефективний обмінний курс

вир-во – виробництво

е/е – електроенергія

р/р – у річному вимірі, до відповідного місяця/періоду попереднього року

м/м – до попереднього місяця, у місячному вимірі

п. ш. – права шкала